

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 78.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915689858192/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

jublende Tone, og i min Viljes og min Tankes Dødssevn løftede mine frigjorte Sanser sig i en Takkehymne, hvis Ord var »Ja«.

«Ja, altings Moder, Vellyst! Ja, Verdensbrand!
Ja, Salighedens Brød! Ja, Livets Vånd!
Ja, Skaber og Opholder! Ja, Strykens Vin!
Ja, Talisman i Himmels Stjerneskrin!
Ja, Elskov og Had i ret, som skælver og skælved
I Evighed fra Himmerig og til Helved!»

«Hvorledes», spørge I »er denne Tilstand?« Høj lærde Herrer, jeg vil svare Eder. Denne Tilstand er Saligheden selv foruden Skaar og Lyde, foruden Skygge af Modstand, Modsigelse eller Betænkning. I denne Tilstand, der er Kontrasten til det frie Lune og den vilde Vilkaarlighed, jeg nys beskrev, er Selvet ganske determineret og søger den Vellyst, som dræber det i Salighed, ved selv samme Tyngde og Tvang, hvormed Jorden drager den faldende Sten. Ak, her har jeg erfaret: Magten besejrer alle Pligtens Bud. Renheden vindes ej ved Bøn og Ønske og ej ved aarelang Afholdenhed og ej ved Selvpinselens sidste Middel og ej ved Beskuelse af Nazarærens Billed og ej ved Pligtens strenge Erkendelse og Gentagelse – uden de ydre Omstændigheders Hjælp. Af Verdensomgivelserne ere vi altid afhængige. Nej, ingen Uskyld og Viljekraft er saa ren, at ikke Foreningen af Fristelse og Tvang kan overliste, lamme og knuse den. Og naar Moralisterne sige noget andet, er det, fordi de gode og fæde Herrer færdedes aldrig ude i den Afgrund, hvor Sjælen gør de dyrekøbte Erfaringer.

Men jeg vil nu meddele, hvorledes jeg blev frelst. Frelst siger jeg, frelst fra Saligheden. Thi ihvorvel det er i dens Skød, som Forjættelsen lyder, at der er ingen Sorrig, ej heller Skrig, ej heller Pine, og Gud skal aførte hver Taare af deres Øjne, saa dog – naar man fries ud og tænker tilbage – da fyldes Sjælen, som elsker Selvbeherskelse, af Væmmelse, Angst og Lede.

Fortøngt var den alt glemt, den stakkels Sætning: »Sjælen er et Atom«. Her i det himmelske Helved, her frelser intet Dogme og ingen Livsanskuelse; thi alle Meninger dø i Sansningen af den evige